

Nr 126.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående bestridande av kostnaderna för anläggning av en brännoljecistern vid flottans station i Karlskrona; given Stockholms slott den 18 februari 1927.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Gustav Rosén.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 18 februari 1927.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena LÖFGREN, statsråden THYRÉN, RIBBING, MEURLING, GÄRDE, PETTERSSON, HELLSTRÖM, ROSÉN, HAMRIN, ALMKVIST, LYBERG.

Departementschefen, statsrådet Rosén anför:

I skrivelse den 27 augusti 1926 rörande sjöförsvarets medelsbehov för budgetåret 1927—1928 anförde marinförvaltningen bland annat följande.

Ämbetsverket hade i skrivelse den 25 augusti 1925 hemställt om anvisande av anslag för anläggning av en brännoljecistern vid flottans station i Karlskrona. Detta ärende hade emellertid icke upptagits i statsverkspropositionen till 1926 års riksdag. Behovet av en brännoljecistern i Karlskrona för magasinering och förvaring av pannbrännolja vore särdeles trängande, enär jagarna

Bihang till riksdagens protokoll 1927. 1 saml. 109 häft. (Nr 126—127.) 411 27

Wrangel och Wachtmeister redan blivit försedda med oljeeldningsanordningar samt de under byggnad varande, med oljeeldning utrustade nya jagarna beräknades bliva färdiga under år 1927. Den i Karlskrona nu befintliga oljecisternen behövdes för förvaring av motorbrännolja för undervattensbåtar. För förvaring av pannbrännolja till jagarna finnes ingen annan plats tillgänglig än 2 tankpråmar, rymmande tillsammans cirka 400 ton. För att emellertid om möjligt begränsa statsutgifterna under budgetåret 1927—1928 hade marinförvaltningen låtit igångsätta utredning i syfte att utrona, huruvida icke kostnaden för anläggning av en brännoljecistern skulle kunna bestridas av tillgängliga medel eller av behållningen å vissa varvsförrådstitlar. Med anledning härav hade marinförvaltningen endast velat anmäla det trängande behovet av pannbrännoljecistern i Karlskrona, och komme ämbetsverket att, sedan nämnda utredning verkstälts, göra förnyad framställning i ärendet.

Marinförvaltningen har sedermera i skrivelse till Kungl. Maj:t den 28 januari 1927 i ärendet anfört i huvudsak följande.

Genom tillämpande av moderna anläggningsmetoder hade det visat sig, att kostnaden för en brännoljecistern, rymmande 2,000 ton pannbrännolja, kunnat nedbringas till 161,700 kronor mot förut beräknade 215,800 kronor. Behovet av en brännoljecistern i Karlskrona för magasinering och förvaring av pannbrännolja vore, såsom förut framhållits, trängande redan nu, men bleve det än mera, då de under byggnad varande jagarna Nils Ehrensköld och O. H. Nordenskjöld, vilka liksom jagarna Wrangel och Wachtmeister vore inrättade för enbart oljeeldning, bleve färdiga.

Angående sättet för bestridande av kostnaderna för ifrågavarande cisternanläggning ville marinförvaltningen framhålla, att utav ett av 1918 års riksdag beviljat extra anslag å 180,000 kronor till en oljecistern, som numera helt och hållet färdigstälts, finnes en odisponerad behållning av 22,109 kronor 11 öre, vilken lämpligen syntes kunna användas för uppförande av den nu föreslagna oljecisternen. Ytterligare för ändamålet erforderliga medel skulle alltså utgöra 139,590 kronor 89 öre eller i runt tal 139,600 kronor. Då pannbrännoljan vore avsedd att användas till framdrivningsmedel och att såsom sådant ersätta kol, syntes sistnämnda kostnad lämpligen böra bestridas av å titlarna för stenkol samt motor- och pannbrännolja befintliga besparingar, vilka därtill lämnade tillgång.

På grund av vad sålunda anförts hemställde marinförvaltningen, att för anläggande av en oljecistern om 2,000 ton måtte få disponeras förenämnda behållning å 1918 års extra anslag till brännoljecistern, 22,109 kronor 11 öre, samt att vad därutöver erfordrades — högst 139,600 kronor — måtte få utgå av besparingar på koltitlarna.

Med hänsyn till att de under byggnad varande jagarna Nils Ehrensköld och O. H. Nordenskjöld, vilka beräknas bliva färdiga under loppet av innevarande år, liksom jagarna Wrangel och Wachtmeister äro inrättade för enbart oljeeldning, synes frågan om anläggande av ytterligare en brännoljecistern i Karlskrona icke längre kunna undanskjutas. I fråga om sättet för bestridande av kostnaderna för uppförande av brännoljecisternen, beräknade till 161,700 kronor, synes mig ej något vara att erinra mot marinförvaltningens förslag, att härför tages i anspråk förefintlig behållning å de medel, som av 1918 års riksdag beviljats för anläggande av en oljecistern i Karlskrona. Vidkommande marinförvaltningens förslag att härjämte för ändamålet disponera medel från

de s. k. koltitlarna vill jag erinra därom, att riksdagen vid åtskilliga tillfällen beviljat särskilda medel för hållande av visst kolförråd för fredsbehov och med hänsyn till mobilisering. Sedan numera oljeeldning införts å en del fartyg, har marinförvaltningen, enligt vad jag inhämtat, hållit utlämningspriset å kol så, att icke blott erforderligt kolförråd kunnat vidmakthållas utan även ett förråd av brännolja kunnat uppläggas. Under åren 1920 och 1921, då kolprisen sjönko med stor hastighet i den allmänna marknaden, tillfördes koltitlarna ett extra kapital, genom att utlämningspriserna sänktes endast i den mån nya upphandlingar av kol verkställdes. På grund härav har å koltitlarna uppstått en kapitalbehållning, som möjliggör bekostandet av den ifrågasatta nya oljecisternen i Karlskrona, även om man tager hänsyn till, att de av olika förhållanden beroende fluktuationerna i kolprisen nödvändiggöra, att koltitlarnas penningtillgång hålles väsentligt högre, än som betingas av dagsprisen å kolmarknaden. Jag har därför ansett mig kunna biträda marinförvaltningens förslag även i detta avseende.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att för uppförande av en oljecistern vid flottans station i Karlskrona må tagas i anspråk dels återstående odisponerade medel, 22,109 kronor 11 öre, av det för anläggning av en brännoljecistern vid nämnda station av 1918 års riksdag beviljade anslag, dels ock ett belopp av högst 139,600 kronor av å förrådstitlarna för stenkol samt motor- och pannbrännolja besparade medel.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Yngvar Månsson.
